

zaaknummer 2015 W 1456

Datum beslissing: 9 januari 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.A. Viellevoeye-Geers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
tijdens zijn leven: priesterwijding op [datum], per [datum] benoemd tot
pastoor te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

In maart 2010 heeft klager bij het toenmalige Hulp en Recht een melding gedaan van seksueel misbruik door de pastoor te [plaats].

Bij brief van 10 april 2015 is klager door het Meldpunt Seksueel Misbruik RKK er op geattendeerd dat hij zijn melding nog tot 1 mei 2015 kan omzetten in een formele klacht bij de Klachtencommissie.

Op 15 april 2015 heeft klager het Meldpunt meegedeeld dat hij zijn melding wil omzetten in een formele klacht.

Op 22 juni 2015 en op 30 juni 2015 heeft de griffie respectievelijk een brief en een e-mailbericht ontvangen van mr. Viellevoeye-Geers.

Op 23 juni 2015 is bij de griffie een e-mailbericht binnengekomen van dr. [naam], vice-kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

Het klaagschrift met bijlage is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 9 juli 2015.

Op 14 augustus 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van dr. [naam] voornoemd.

Op 10 december 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt mondeling toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. N.A. Viellevoye.

Namens het bisdom is verschenen dr. [naam] voornoemd.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1 In 1957 werd klager, toen hij 13 jaar oud was, naar een kostschool gestuurd; de kostschool [naam] in [plaats]. Aangeklaagde was pastoor van de parochie in [plaats] en kwam voor het geven van een mis naar de kapel van [naam], gelegen tegenover de kostschool. De leerlingen moesten aldaar bij aangeklaagde biechten.

Klager deed in die tijd voor het eerst aan zelfbevrediging. Hij biechtte dit op aan aangeklaagde. Klager gaf daarbij aan dat hij het niet tot een hoogtepunt liet komen, ervan uitgaande dat het dan geen zonde zou zijn.

Op een dag moest klager van aangeklaagde bij hem komen praten in de pastorie van de kerk. Tijdens dit gesprek zei aangeklaagde: "Doe maar eens voor hoe je niet tot een hoogtepunt komt". Dat heeft klager gedaan en toen heeft aangeklaagde zichzelf afgetrokken, terwijl klager bezig was.

De tweede keer heeft aangeklaagde ook aan klagers geslachtsdeel gezeten. Hij heeft klager toen ook afgetrokken. Klager moest vervolgens ook aangeklaagde aftrekken. Dit leidde tot zaadlozingen bij beiden. Klager had geen idee van de bedoeling en betekenis van dit gebeuren en hoe hij dit moest plaatsnemen. Hij had nog geen seksuele voorlichting gehad. Hij had ook nog geen eerdere seksuele ervaringen, behalve het masturberen.

Klager vond het enerzijds prettig, maar anderzijds had hij ook het gevoel dat het niet klopte. Klager vond de aandacht prettig als eenzaam kind. Hij had veel last van heimwee en heeft veel gehuild op kostschool.

Het seksueel misbruik heeft twee keer tijdens het eerste jaar plaatsgevonden.

Doordat klager door had dat het niet klopte, heeft hij het in de kerstvakantie aan zijn beide ouders verteld. Zijn ouders reageerden: "Het is onzin, je moet je niet aanstellen". Verder werd er niet meer over gesproken. Toen hij weer terug moest naar [plaats] is hij in [plaats] gaan zwerven, door de politie aangetroffen die zijn ouders inlichtten; ook daarover werd gezwegen. Het biechten bij aangeklaagde ging gewoon door. Er heeft verder geen seksueel misbruik meer plaatsgevonden.

2.2 Het ging slecht met klager op school. Hij kon zich niet concentreren en zat niet lekker in zijn vel. Na het eerste jaar [kostschool] is klager naar [internaat] gegaan. Daar zat hij op de [school]. Klager heeft vervolgens nog een [opleiding] gevolgd.

In [internaat] zat ook de broer van klager.

Klager is getrouwd en heeft twee kinderen. Inmiddels is klager gepensioneerd.

Tot tien jaar geleden heeft klager geen last ondervonden van het seksueel misbruik. Hij had het te druk met zijn werk en gezin. De laatste jaren had klager er wel last van, met name de laatste vijf jaren. Klager heeft besloten uit de Katholieke Kerk te stappen en heeft zich inmiddels ook formeel laten uitschrijven. Klager heeft veel last van dromen over het seksueel misbruik en de kerk. Klager wordt dan in de nacht fysiek onpasselijk en moet dan overgeven. Gelukkig kan klager er goed met zijn vrouw over praten. Zij was vanaf het begin van hun huwelijk (klager en zijn echtgenote zijn inmiddels 45 jaar getrouwd) op de hoogte van het seksueel misbruik.

2.3 Klager heeft als doel van de klachtenprocedure om erkenning te verkrijgen dat het seksueel heeft plaatsgevonden en niet mocht plaatsvinden. Hij wenst excuses van de verantwoordelijken en een gepaste vergoeding als blijk van de erkenning.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

De vice-kanselier van het bisdom heeft in zijn reactie allereerst zijn medeleven uitgesproken. Bij het bisdom Haarlem-Amsterdam is niets bekend over misbruik gepleegd door aangeklaagde. Tevens komt aangeklaagde niet voor in de informatie die het bisdom van de Commissie Deetman heeft ontvangen.

Aangeklaagde was inderdaad werkzaam te [plaats] in de periode waarop het klaagschrift betrekking heeft. Meer informatie is echter niet bekend. De vice-kanselier kan derhalve van het klaagschrift niets bevestigen noch ontkennen.

4. De beoordeling

4.1 Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2 Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3 Er zijn bijna zestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de twee gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden, namelijk tijdens de eerste keer het uitgelokte masturberen en tijdens de tweede keer het betasten en aftrekken van klager, en het zich laten aftrekken door klager, waarbij het bij beiden tot een zaadlozing is gekomen.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft beschreven in het klaagschrift en ter zitting heeft toegelicht.

Daarnaast wordt de verklaring van klager ondersteund door de verklaring van zijn echtgenote. Hieruit blijkt dat klager reeds in het begin van hun huwelijk in 1969 heeft verteld van het seksueel misbruik op de [kostschool] in [plaats], gepleegd door de pastoor van de R.K. kerk aldaar.

Tenslotte is gebleken dat klager al in 2010 een melding van het seksueel misbruik heeft gedaan bij het toenmalige Hulp en Recht. In 2015 heeft klager die melding omgezet in een formele klacht.

4.4 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 13 jaar oud. Aangeklaagde was als pastoor voor hem iemand bij wie hij moest komen biechten en in wie hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6 Over het verzoek van klager om een financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het bisdom Haarlem-Amsterdam de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 9 januari 2016 door: mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem, leden, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

mr. H.J. Schepen,
voorzitter

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.